

 <p>ЦДУ Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка</p>	Силабус навчальної дисципліни			
	ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ			
	<i>обов'язковий компонент</i>			
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка			
Спеціальність	014.07 Середня освіта (Географія)			
Освітня програма	Середня освіта (Географія) та краєзнавчо-туристична робота»			
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)			
Форма навчання	денна			
Курс	III			
Семестр	V			
Обсяг дисципліни	Кредити	3,0	Години	90
	Лекційні			24
	Практичні/семінарські			12
	Лабораторні			-
	Самостійна робота			54
Семестровий контроль	залік			
Викладач	Онойко Юрій Юрійович, кандидат географічних наук, доцент, доцент кафедри філософії та соціальних наук			
Контактна інформація	geograf.cuspu@gmail.com			
Кафедра	кафедра філософії та соціальних наук			
Факультет	психології та історії			
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	Дисципліна «Основи наукових досліджень» направлена на вивчення основних складових науки, теоретико-методологічної бази науки в цілому та географії зокрема, засвоєння норм і правил оформлення та публічного захисту студентських наукових робіт.			
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Головною метою курсу є ознайомлення студентів з умовами ефективної організації процесу наукового дослідження в географії, методологією наукового пізнання географічної науки та оволодіння ними комплексом методів, які використовуються під час географічних досліджень, а також вироблення в студентів умінь і навичок успішно застосовувати методи географічних досліджень на практиці для отримання нової наукової інформації, раціонально організовувати свою наукову діяльність, самостійно здобувати наукову інформацію, згідно сучасних вимог правильно оформляти наукову звітність.			
Компетентності	1. Загальні компетентності: ЗК3 – здатність до проведення дослідницької та/або інноваційної діяльності. ЗК4 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя. ЗК7 – навички використання інформаційних і комунікаційних технологій в процесі навчання або дослідження, пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК9 – здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.			

	<p>2. Фахові (спеціальні) компетентності: ФК4 – володіння методикою географічних та педагогічних досліджень, здатність виконувати польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретувати отримані результати досліджень, застосовувати їх у професійній діяльності.</p>
<p>Програмні результати <i>(Чому можна навчитися)</i></p>	<p>У результаті вивчення дисципліни студент досягає таких програмних результатів навчання: ПРН1 – знає та розуміє теоретико-методологічні основи та історію розвитку географічної науки, зокрема понятійно-термінологічний апарат, концепції, парадигми, теорії географії, географічну номенклатуру. ПРН8 – застосовує базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, її теоретичні й емпіричні досягнення; орієнтується у світовому й національному географічному освітньо-науковому просторі; опрацьовує різні джерела географічної інформації; вільно передає географічні ідеї, принципи і теорії письмовими, усними та візуальними засобами, в тому числі за допомогою інформаційних технологій. ПРН13 – виконує польові дослідження природних і суспільних об'єктів та процесів, педагогічні дослідження, інтерпретує отримані результати досліджень, застосовує їх у професійній діяльності.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Змістовний розділ №1. Наука та наукова діяльність. Організація наукового дослідження. Тема 1. Поняття «наука» та «наукова діяльність». Основні складові науки. Суб'єкти наукової діяльності. Тема 2. Організація наукового дослідження. Характеристика основних етапів процесу наукового пізнання. Змістовний розділ №2. Методологія науки. Наукова інформація та оформлення результатів наукового дослідження. Тема 3. Методологія науки. Методологічний арсенал географічної науки. Тема 4. Збір та систематизація наукової інформації. Первинна та вторинна наукова інформація. Обробка інформації, зібраної в ході наукових досліджень. Тема 5. Академічна доброчесність: принципи, вимоги щодо дотримання та покарання за порушення. Тема 6. Оформлення результатів наукового дослідження. Підготовка та оформлення студентських наукових робіт.</p>
<p>Критерії оцінювання роботи студентів</p>	<p>Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-трансферною системою здійснюється шляхом поточного та підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання. Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на практичних заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.</p> <p><u>Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – виступ з основного питання; – усна доповідь; – доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія

на виступ;

– участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;

– аналіз джерельної та монографічної літератури;

– письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);

– самостійне опрацювання тем;

– підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;

– систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань.

Максимальний бал за повну, вичерпну відповідь в усній або письмовій формі під час практичного заняття – 5 балів.

Виконання практичних завдань та захист практичної роботи оцінюється максимум в 3 бали.

Підготовка та захист реферативної роботи оцінюється максимум в 5 балів (при цьому враховується його зміст, оформлення, захист, анотація).

Форми проведення контролю за окремими змістовними розділами під час вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень»: комплексна письмова контрольна робота та комплексне тестування.

За комплексне тестування чи письмову контрольну роботу студенти максимум можуть отримати 15 балів. Контрольна робота містить в собі як питання теоретичного характеру, так і практичні завдання з вивчених тем.

З дисципліни «Основи наукових досліджень» передбачена така форма семестрового контролю як залік. Максимальна кількість балів, яка може бути виставлена під час заліку, - 100 балів. Підсумкова кількість балів з дисципліни визначається як сума балів поточного та семестрового контролю. За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі: роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій за напрямком дисципліни, яка викладається, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, тощо можуть присуджуватися додаткові бали. Таким чином, студенти в процесі вивчення дисципліни повинні виконати всі практичні роботи, а також виконати завдання самостійної роботи, завдання науково-дослідної роботи (реферат, мультимедійна презентація), в усній або письмовій формі відповідати на поставлені питання під час практичних занять (максимум 60 балів), написати дві контрольні роботи (максимум 40 балів). У випадку отримання 35-59 балів (FX за шкалою ЄКТС) або 1-34 (F) за результатами семестрового контролю з дисципліни «Основи наукових досліджень» студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості. Для окремих студентів у разі наявності поважних причин (стан здоров'я, участь в олімпіадах, конкурсах, змаганнях тощо), підтверджених документально, розпорядженням по деканату можуть встановлюватись індивідуальні терміни складання заліку.

Так за умов хвороби студенти після виходу на навчання приносять довідку, завірену у медпункті Університету, та реєструють її протягом трьох днів у деканаті факультету. Після цього їм продовжують сесію.

	Також студенти мають право на повторне проходження семестрового контролю за умов конфліктної ситуації між студентом та викладачем. Для цього за дозволом ректора формується комісія із перескладання (три особи) та визначається нова дата контрольного заходу.
Політика курсу	<p>Під час вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» студенти мають регулярно відвідувати навчальні заняття згідно затвердженого розкладу або ж документально підтвердити важливу причину своєї відсутності (медична довідка, довідка з військомату, лист-клопотання щодо участі у певних культурно-масових, наукових, спортивних заходах тощо).</p> <p>В процесі навчання студенти мають дотримуватись принципів академічної доброчесності та загальноприйнятих норм етичної поведінки: зокрема не допускається з боку студентів списування, надання завідомо неправдивої інформації, фабрикація та фальсифікація даних, академічний плагіат та самоплагіат, несвоєчасне виконання чітко поставленого завдання, пропонування хабара викладачу, користування мобільним телефоном під час занять різної форми, а також іншими гаджетами під час контрольних заходів перевірки знань. Співпраця студента із іншими учасниками навчального процесу (викладачами, студентами, працівниками навчальних лабораторій, деканату, бібліотеки та ін.) має базуватись на принципах поваги, партнерства та взаємодопомоги, відповідальності, законності, соціальної справедливості, дотримання ділового етикету.</p> <p>Студент має право звертатися до викладача за додатковим поясненням матеріалу курсу чи змісту практичних завдань протягом робочого часу під час консультацій.</p>
Інформаційне забезпечення	<p>навчальні матеріали підвантажуються в Google Classroom за адресою: https://classroom.google.com/c/ODEzNTk3NDkwMjgz ресурс для проведення онлайн-занять в Google Meet: https://meet.google.com/kjq-wvgi-ztz онлайн-тестування відбувається на платформі Classtime: https://www.classtime.com</p> <p>Електронні джерела інформації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державна служба статистика України [електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/ 2. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19. 3. Науменко О.М. Методика організації наукових досліджень в умовах запровадження комп'ютерно орієнтованих засобів навчання [електронний ресурс]. – Режим доступу: https://books.google.com.ua/books?id=fOhhBwAAQBAJ&pg=PA162&lpg=PA162&dq. 4. Положення про академічну доброчесність у Центральноукраїнському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_pro_dobrochesnist.pdf. 5. Положення про кваліфікаційні роботи в Центральноукраїнському державному педагогічному

	<p>університеті імені Володимира Винниченка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.cuspu.edu.ua/images/normativni_doc/Poloj_kvalifikaciy_ni_roboty.pdf.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Ноутбук Packard Bell EASYNOTE TM85-JN-003RU 4Gb (1). Телевізор LG 42LA615V (1). Мультимедійний проектор BenQ MS506 (1). Проекційний кран (1).</p> <p>Навчальна література. Базові джерела інформації:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дегтярьов А.В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / А.В. Дегтярьов, М.Г. Кокодій, В.О. Маслов. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 80 с. 2. Зацерковний В.І. Методологія наукових досліджень: навч.посіб / В.І. Зацерковний, І.В. Тішаєв, В.К.Демидов. – Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2017. – 236 с. 3. Кривульченко А.І., Кривульченко Н.М. Курсові та дипломні роботи з географічних дисциплін. Методичні вимоги та поради для студентів вищих навчальних закладів / А.І. Кривульченко, Н.М. Кривульченко. – Кіровоград: РВВ КДПУ, 2004. – 52 с. 4. Мальська М.П. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / М.П. Мальська, І.Г. Пандяк. – Київ. Центр навчальної літератури, 2016. – 234 с. 5. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень» / За заг. ред. д-ра філос. наук, проф. Т. В. Гончарук. – Тернопіль: ТНЕУ, 2013. – 48 с. 6. Мороз С.А. Методологія географічної науки / С.А. Мороз, В.И. Оноприенко. – К.: Заповіт, 1997. – 345 с. 7. Немець К.А. Теорія і методологія географічної науки: методи просторового аналізу: навчально-методичний посібник / К.А. Немець, Л.М. Немець. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. – 172 с. 8. Організація і методологія наукових досліджень із соціально-економічної географії / уклад. Н.І. Коновалова, М.М. Цепенда. – Чернівці, 2005. – 38 с. 9. Пілюшенко В.Л. Наукове дослідження: організація, методологія, інформаційне забезпечення: навчальний посібник / В.Л. Пілюшенко, І.В. Шкрабак, Є.І. Словенко. – Київ: Лібра, 2004. – 344 с. 10. Прасул Ю.І. Основи наукових досліджень з географії та картографії: практичні роботи / Ю.І. Прасул. – Харків: ХНУ імені В.Н.Каразіна, 2007. – 51 с. 11. Салюк М.Р. Методичні матеріали до виконання практичних робіт з курсу «Методи географічних досліджень» / М.Р. Салюк. – Ужгород: Видав. «УжНУ», 2006. – 38 с. 12. Топчієв О.Г. Методологічні засади географії: підручник / О.Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова, І.О. Пилипенко, В.В. Яворська. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. – 366 с. 13. Топчієв О.Г. Предметна область географії та її сучасні трансформації / О.Г. Топчієв // Укр. геогр. журн. – 2016. – №1. – С. 64-69. 14. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики: навчальний посібник / О.Г. Топчієв. – Одеса: Астропринт, 2005. – 632 с. 15. Шаблій О.І. Математичні методи в соціально-

економічній географії / О.І. Шаблій. – Львів: Січ, 1994. – 304 с.

16. Шаблій О.І. Суспільна географія: теорія, історія, українознавчі студії / О.І. Шаблій. – Львів: Львів.ун-т ім. І. Франка, 2001. – 744с.

Додаткові джерела інформації:

1. Білуха М.Т. Методологія наукових досліджень: підручник / М.Т. Білуха. – К.: АБУ, 2002. – 480 с.

2. Геренчук К.І. Польові географічні дослідження / К.І. Геренчук, Е.М. Раковська, О.Г. Топчієв. – К.: Вища школа, 1975. – 246 с.

3. Гончаренко С.У., Олійник П.М., Федорченко В.К. Методика навчальних і наукових досліджень у вищій школі / С.У. Гончаренко, П.М. Олійник, В.К. Федорченко. – К.: Вища школа, 2003. – 323 с.

4. Гродзинський М.Д. Методи геоекологічних досліджень: навчальний посібник. / М.Д. Гродзинський, П.Г. Шищенко. – К.: Видав. центр «Київський університет», 1999. – 243 с.

5. Колесников О.В. Основи наукових досліджень / О.В.Колесников. – К.: Центр навчальної літератури, 2011. – 144 с.

6. Мокін Б.І. Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник / Б.І.Мокін, О.Б.Мокін. – Вінниця: ВНТУ, 2014. – 180 с.

7. Фаренік С.А. Логіка і методологія наукового дослідження: науково-методичний посібник / С.А.Фаренік. – К.: Вища школа, 2000. – 217 с.